

Vergelijkend onderzoek leert dat de tarieven voor basisbankdiensten in Europa per land sterk uiteenlopen (zie grafiek). Voor de Europese Commissie is dat een signaal dat de Europese markt voor betalingsverkeer nog niet voldoende ontwikkeld is. Daarom staat het creëren van één efficiënte Europese betaalmarkt hoog op de agenda. Als belangrijke stap in die richting werkt de Commissie nu aan geharmoniseerde regels voor betalen in Europa: het New Legal Framework for Payments in the Internal Market.

Op weg naar efficiënt Europees betalingsverkeer

De Commissie heeft de visie die medet den grondslag ligt aan de nieuwe regels voor het betalingsverkeer vastgelegd in een werkdocument. En hoewel de visie zeer uitgesproken is, heeft ze in Nederland nog weinig aandacht gekregen. Dat is opmerkelijk, want de Commissie streeft met zoveel woorden naar directe, kostengebaseerde tarifiering als middel om het Europese betalingsverkeer efficiënter te maken. Alle reden dus om de argumentatie uit het werkdocument verkort weer te geven. De Commissie constateert dat de tarieven in

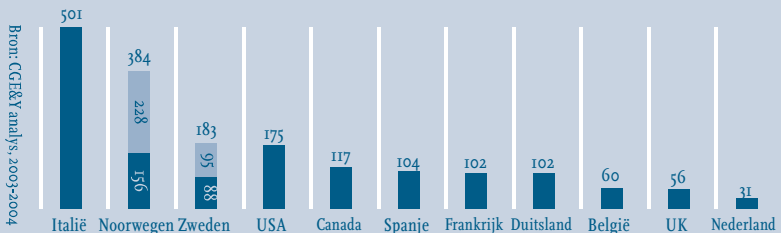
het betalingsverkeer in veel Europese landen niet altijd gelijke tred houden met de werkelijke kosten. Zo verdienen banken goed met creditcards maar tegelijkertijd wordt nog meer toegelegd op de distributie van contant geld en het grensoverschrijdende betalingsverkeer. Deze kruissubsidies werken verstoring op de markt. In feite is contant geld voor gebruikers te goedkoop en zijn creditcard betalingen en –ontvangsten te duur. Het gevolg is dat de maatschappij als geheel veel meer contant geld gebruikt dan maatschappe-

lijk gezien efficiënt zou zijn. Dat moet anders en dat kán anders, aldus de Commissie. De Commissie verwijst naar de situatie in Zweden en Noorwegen. Daar bleek dat klanten bewuster gedrag vertoonden toen de tarieven van betaalproducten werden gebaseerd op de werkelijke kosten (de klant betaalt in Zweden gemiddeld € 183 per jaar en in Noorwegen € 384). Efficiënte elektronische betalingen namen een grote vlucht ten koste van dure, handmatige betalingen. En daar ligt dus wat de Commissie betreft de sleutel voor efficiënt Europees betalingsverkeer: de echte kosten van een betaalmiddel moeten meer zichtbaar worden gemaakt in de prijs ervan. Wat betekent nu de visie van de Commissie voor Nederland? Gottfried Leibbrandt van McKinsey was hierover eind mei dit jaar vrij duidelijk. Hij zei tijdens de openbare algemene ledenvergadering van de NVB het volgende: **‘Neem bijvoorbeeld de convergentie in prijzen. Nederland heeft de laagste tarieven van Europa. Dus convergentie in tarieven leidt ofwel tot zeer drastische reducties in tarieven elders, waardoor het betalingsverkeer op veel plaatsen fors verliesgevend wordt, ofwel tot hogere tarieven in Nederland. Omdat in Nederland vooral de particuliere tarieven zeer laag zijn, zou daarop de meeste opwaartse druk zijn te verwachten.’**

Kortom: als we serieus werk willen maken van die ene efficiënte Europese betaalmarkt, zullen we ons ook in Nederland moeten gaan richten op een brede toepassing van kosten-gerelateerde tariefstructuren. De NVB zal zich tot het uiterste inspannen om in goed overleg de gewenste efficiency te bevorderen.

Simon Lelieveldt
Adviseur Betalingsverkeer

Gemiddelde kosten voor basisbankdiensten in 2003 (in € per jaar)

Banken en NVB in actie tegen Cybercrime

De NVB gaat samenwerken met het National High Tech Crime Center om de toenemende Cybercrime gezamenlijk tegen te gaan. Informatie-uitwisseling en ondersteuning bij incidenten zijn daarbij cruciaal. Een belangrijke stap om het elektronisch bankieren veilig te houden!

Burgers zijn steeds meer afhankelijk van gedigitaliseerde systemen om te kunnen functioneren in de maatschappij. Denk aan het grote aantal registraties waarin burgers zijn opgenomen: de registratie bij de werkgever, pensioenfondsen, verzekeraars, gemeente, provincie, waterschappen, leveranciers van gas, water en elektriciteit, telecommunicatieleveranciers, et cetera. Dienstverlening in die digitale maatschappij vereist steeds minder de fysieke aanwezigheid van een persoon. Door het invoeren van codes of (biometrische) gegevens worden

diensten “op afstand” verleend. De dienstverlening op afstand is ook zichtbaar bij banken. Belangrijkste voorbeeld van deze ontwikkeling is internet-bankieren. De opkomst van deze vorm van digitale dienstverlening maakt dat banken en hun klanten kwetsbaar worden voor de criminaliteit zoals die zich manifesteert op het internet. Bank en hun cliënten worden bijvoorbeeld geconfronteerd met phishing en Trojaanse paarden (zie kader). Belangrijke voorwaarde voor verdere groei van het internet-bankieren en andere elektronische dien-